

CENA KURJERA:

Warunki prenumeraty Kurjera Warszawskiego (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera Warszawskiego przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dni powszednie kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

Dziś: Apolinarego B. M.
Sobota: Krystyny P. M.
Niedz.: Kunegundy K. P. i Jakóba.
Poniedziałek: Anny Matki N. M. P.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rosyja się dwa razy dziennie na Warszawę na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY SZÓSTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie	4 minut	8 w.
Zachód	8	43 r.
Długość dnia godzin	16	4
Ubyło	0	39.

Wschód księżyca o godzinie	11 minut	8 w.
Zachód	11	43 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp	2 cali	8.
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła	15° R.	

CENA OGŁOSZEN:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia numerach porannych, zwykłym niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Wtorek: Natalji i Pantaljona.
Środa: Innocentego i Celsa.
Czwartek: Marty i Serafiny P.P.
Piątek: Abdona i Senny P. M.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9.—Telefon Redakcji nr 126.—Telefon Administr. 141.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Żeliszawa; jutro Lubomiry.
Nabożeństwa: W kościołach: Narodzenia N. Marji Panny na Lesznie, N. Marji Panny na Nowem-Mieście i św. Józefa Oblubieńca na Krak.-Przedm. nabożeństwa, konkludujące odpust ku czci N. Marji Panny Szkaple-rznej; w kościele św. Trójcy na Solcu o godz. 8-ej zrana wotywa ku czci Serca Pana Jezusa.

Zgromadzenia: Ogólne zebranie członków kasy wkładowo-zaliczkowej urzędników kolei żelaznej nadwiślańskiej. (Biuro zarządu kolei—godz. 1 z południa.) — Posiedzenie członków sekcji kas groszowych. (Gmach Towarzystwa dobroczynności na Krak.-Przedm.—godz. 6 wieczorem.)

Wystawy: Wyst. Tow. zachęty sztuk pięk., Krak.-Przedm. nr. 15 (od godz. 10-ej rano do 6-ej wieczór.) — Wystawa obrazów A. Krywulca. (Hotel Europejski—codziennie od godz. 9-ej rano do 6-ej wieczorem.)

Teatry: Letni (w ogrodzie Saskim): dziś „Piękna żonka”; jutro „Gioconda” (występ gościnny p. de Negri); — Nowy (przy ulicy Królewskiej): dziś „Sodoma i Gomora”; jutro „Sodoma i Gomora”. (Godz. 8 wieczorem.)

Teatrzyki: Alhambra: „Wicek i Wacek”; Bellevue: „Don Cezar”; Nowy-Swiat: „W poczekalni doktorskiej”; „Ciotka na wydaniu” i „Chata za wsią” (akt 1-szy).

Teatr Buff: dziś przedstawienie rosyjskie: „Dzwony kornewilskie”.

Cyruk Salamońskiego: koncert i przedstawienie. (Dolina szwajcarska.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE

— Ogłoszone już obecnie w *Prawo. wiest.* nowe prawo, dotyczące się Rodziny Monarszej, wprowadza niektóre zmiany w obowiązujących dotychczas przepisach, ustanowionych jeszcze w r. 1797-ym. Główniejsze z nich są następujące: Dotychczas używane były trzy kategorie tytułów, obecnie przybiera czwarty „Jego Światłość Książę (lub Księżna) krwi cesarskiej.” Tytuł Jego Cesarskiej Wysokości przechodzi aż do prawników Cesarza w męskiej linii, a

w rodzinie każdego prawnika znów na syna najstarszego i jego najstarszych potomków. Pozostali zaś potomkowie korzystają z tytułu „Jego Światłość”. Wszyscy Wielcy Książęta otrzymują przy chrzcie order rosyjskie, a osoby z tytułem „Wysokość” po dojeździe do pełnoletności. Książęta i księżniczki z tytułem „Światłość”, otrzymywać mogą order za zezwoleniem Monarchy. Co do uposażenia członków Cesarskiego Domu, zaprowadzono pewne ograniczenia. Nowe prawo wreszcie stanowi, iż odtąd tylko Małżonka Następcy tronu winna być koniecznym wyznania prawosławnego, wszyscy zaś pozostali Członkowie Domu Panującego mogą wstępować w związki małżeńskie z osobami innych wyznań.

— Inspektorami czyli nadzorcami szkół technicznych kolejowych z ramienia ministerjum komunikacyj mianowani zostali: dla szkoły technicznej kolei wiedeńskiej p. inżynier Wurcel; dla szkoły kolei terepolskiej p. inżynier Bartenjew i dla szkoły kolei nadwiślańskiej w Lublinie p. inżynier Łapunow.

— Stan robót kanalizacyjnych przedstawia się obecnie jak następuje: Roboty około głównego kanału C. nie napotykały nigdzie na większe przeszkody i dlatego ich postęp jest bardzo zadawalniający. Pracowano trzema partjami, a mianowicie przy kolei obwodowej, na Nowym-Swiecie i w alei Ujazdowskiej, a ukończono w przeciągu tygodnia 813 stóp bieżących, tak iż razem gotowego kanału jest 17,498 st. b., a pozostaje do ukończenia 4,426 st. b. Znacznie wolniej postępują roboty około głównego kolektora bielańskiego z powodu bardzo niekorzystnego gruntu. Pracowano na dwóch miejscach budowy, tj. na Bielanych i Kaskadzie i zasklepiono 181 st. b., razem zaś jest 6,918 st., a pozostaje jeszcze 8,055 st. b. Dla piasku płynącego trzeba było spód wykopu wzmocnić uprzednio dość grubą warstwą żwiru, aby linja kanału nie opuszczała się i dopiero na przygotowanym w ten sposób gruncie przystępowano do dalszych robót. Kanał Stare-Miasto nie pozwala również na szybsze tempo. Pracowano w dwóch miejscach, a mianowicie w ulicy Freta otwartym wykopem i na Krzywem Kole kawałkami tunelowymi. Wykonano 158 st. b., a że gotowego kanału było 2,174, jest tedy razem 2,322 st., a należy jeszcze wykończyć 5,222 st. b. P. Kucharzewski,

inżynier, należący do składu komisji kontrolującej budowę tego kanału, opuścił na dwa miesiące Warszawę, a jego funkcje pełnić będzie członek komitetu, p. inż. Sporny.

— Pomiędzy ulicami Warecką i Chmielną na Nowym-Swiecie, po ukończeniu robót kanalizacyjnych rozpoczęto układanie toru tramwajowego.

— Ś. p. Tekla Rapacka zapisała warszawskiemu Towarzystwu dobroczynności sumę rs. 87,000 z zastrzeżeniem, ażeby kapitał ten wypożyczony został na hypoteki domów, a procent od niego ma być obracany na potrzeby Towarzystwa. Fundusz ten złożony do depozytu b. Banku Polskiego, dotąd nie mógł być podniesionym dla braku decyzji władzy wyższej. Obecnie dopiero naczelnik rady miejskiej warszawskiej dobroczynności publicznej zawiadomił warszawskie Towarzystwo dobroczynności, że p. minister skarbu upoważnił kantor Banku państwa do wydania rzeczzonego depozytu. Suma ta przeto podniesiona już została przez Towarzystwo dobroczynności i tymczasowo złożoną jest w Towarzystwie kredytowym miasta Warszawy.

— Warszawskie Towarzystwo dobroczynności odniosło się pofuśnie do kilku instytucyj prywatnych z propozycją, aby pracownicy tychże instytucyj zechcieli przyjmować honorowe zajęcia buchalterów, kasjerów itp. w zakładach pozostających pod opieką Towarzystwa dobroczynności. Skutkiem tej odezwy przybyła Towarzystwu pewna liczba nowych członków i w dniu jutrzejszym odbędzie się posiedzenie sekcji kas groszowych, w którym członkowie ci wezmą udział, celem obznajmienia się z manipulacją i obowiązkami, których ciężar zgodzili się bezinteresownie przyjąć na siebie.

— W dniu dzisiejszym o godzinie 1-ej z południa w sali zarządu kolei nadwiślańskiej, odbędzie się ogólne półroczne zgromadzenie członków kasy zaliczkowo-wkładowej tejże instytucji. Celem zebrania będzie zatwierdzenie sprawozdania za ubiegłe półrocze, oraz dyskusja nad projektowaniem podwyższeniem procentu od kapitałów wkładowych i wypożyczanych.

— Do grona adwokatów przysięgłych został w tych dniach zaliczony i z decyzji sądu przyjęty p.

1)

HADZI IBRAHIM.

OPOWIEDZIAŁ

Karol Brzozowski.

I.

Są na szerokim, pięknym świecie bożym miejsca, które zda się Stwórca więcej ulubował nad inne. Jak budowniczy praktyczny, a razem przeniknięty na wskroś uczuciem piękną, stawia gmach, w którym każda część odpowiada swojemu przeznaczeniu i łączy się z drugą węzłem skończonej harmonii, by razem utworzyć całość, prawdziwe arcydzieło sztuki, ruinami nawet swemi przez długie wieki przemawiające nieśmiertelnym głosem piękna—tak są tu i owdzie na świecie miejsca, na których Bóg położył pieczęć mądrości przewidującej wszystko, pieczęć niezrównanego swojego mistrzostwa i niewyczerpanej hojności. Do miejsc takich należy Konstantynopol i kto wie, czy nie jest perłą ich wszystkich.

Słyszałem legendę od starego wioślara, którego często w piękne dni letnie najmowałem na całą do-
bę, by z morza *Marmora* kaikiem*) płynąć w odwiedzinach do *Pontu Euwinu* i cudną panoramę podziwiać

*) *Kaik* długie, wąskie, lekkie czółno.

obłąka światłem rodzącego się i gasnącego słońca i odziana ciemną szatą nocy, którą tu i owdzie rozdziera światło księżyca, odkrywając dla podziwu czarny wdzik w śnie pogrążonego Bosforu.

— Kiedy Allah—mówił mi stary Kaikdži—stworzył *Boghaz* *) powyrzynał zatoki *Złotego Rogu*, *Steni*, *Bujuk-dery*, obrzeżył *Boghaz* górami i wysypał na ziemię drzewa, krzewy i kwiaty i pomiędzy róże i jaśminy puścił stada słowików z raj, siadł na wierzchołku *Allemdaghu* i przypatrywał się z niego skończonej swojej robocie. Przy boku Allah'a stał anioł *Gabriel*; długo niemy, zachwycony, rozkrzyżował nagle ręce i zawołał:

— „Djament stworzenia!”

Allah westchnął.

— Smutny Panie?—zapytał anioł.

— Smutny jestem i żal mi, że to zrobiłem.

Anioł *Gabriel* nie mógł pojąć ani smutku, ani żalu Stwórcy, nie śmiał zapytać o przyczynę, ogarniał tylko okiem wszystko, co Allah zrobił, szukając, co by tu było do przygany. Nie znalazł mogącego być lepszem i piękniejszem i oczarowany wonią róż i pieśnią tysięcy ich szarzydlanych kochanków, patrzył z zadziwieniem w oblicze smętne Allah'a.

— Nie widzisz, co ja widzę *Gabrielu*. Djament ten zobaczają ludzie i rzucają się na niego i zacierwieni się krwią ta niebieska woda *Boghazu* i nie będzie

*) *Boghaz*—tak nazywają turcy Bosfor i tylko pod tą nazwą go znają.

drzewa, którego cień mógł nie paść na ziemię krwią obłąka.

I zeszedł Allah z *Gabrielem* z wierzchołka *Allemdaghu* i poszedł, pracując dalej.

W nocy, idąc śladem bożym, szatan znalazł się także na *Allemdaghu*. Spojrzał i uradowany zacierał ręce, zawołał:

„Biegnę zaraz pokazać ten kraj kupcom i królom!”

Czy można piękność, ważność i dzieje Bosforu lepiej skreślić, niż ta legenda starego turka wioślara?

II.

Przepędziwszy raz całą lipcową noc na koniu, jadąc ze *Syliwri* nad brzegiem morza, przed wschodem słońca jeszcze znalazłem się przed wielkim drewnianym mostem, łączącym *Perę* ze *Stambulem*. Przybywszy do budki, gdzie odbierają mostowe, usłyszałem nie bardzo przyjemne zmęczonemu długą jazdą i pragnącemu wypoczynku słowo: „most otwarty!”

Dla nieznanego wielkiego mostu powiedzieć muszę, że środkowa jego część usuwać się daje na stronę i przez tę przerwę największe wojenne statki przepływają do *Tershani*, arsenału marynarki i wszystkie inne parowce i żaglowce wchodzą i wychodzą z portu *Złotego Rogu*.

Rad nie rad zostawiłem konia opiece tureczyka, który mi się nawinął, z pobliskiej kawiarni kazałem sobie przynieść *skiemle*, mały stołeczek wypłatany słomą, filiżankę kawy i nargilę i siadłem, by docze-

Zygmunt Tykociner, dotychczasowy pom. adw. przys.

= Z teatru i muzyki.

* Trzech przyjaciół Ryszard Krysten, Paweł Dalhof i Müller, rozchodząc się w różne światła strony szukać szczęścia, przyrzekli sobie za lat dziesięć zejść się znów pod dębem w lesie, w Reichenhall, a tymczasem do trzosa znalezionej w owym lesie i obszytego w kozia skórę, przysylają na ręce jednego z pomiędzy siebie miesięczną składkę, która przez dziesięć lat ma im przynieść pokaźny kapitałik.

Krysten został malarzem, Dalhof literatem, Müller ożenił się z Gustą Weinmüller, która, wbrew uświęconym prawom, dała mu oprócz posagu i nazwisko swoje, jako firmy renomowanej w Reichenhallu oberży, a wszyscy w umówionym terminie stawiają się na słowie, tylko że uprzedzili ich dwie zajmujące kobiety, Ludmilla von Eschner, wesola wdówka i Elza Krysten, siostra malarza, z których pierwsza przez prostotę, druga z pobudek romansowych, a głównie dla poznania literata Dalhafa, autora ubóstwianych wierszy, obie świadome projektowanego *rendez-vous*, zjawiają się w Reichenhallu, udając się za żony wysłane przez mężów, zatrzymanych w domu z powodu choroby.

Gdy podstęp się wydał i dwaj przyjaciele przybyli na miejsce, te damy muszą się ratować kłamstwami; kłamie również turysta, baron von Emmderland, który przypadkiem dowiedziawszy się historii w grubszych rysach, resztę haftuje własną inwencją i podaje się za jednego z trzech towarzyszy, a z tych kłamstw, spotęgowanych podejrzliwością oberżystki Gusty, zazdrośnej o męża i wietrzącej wszędzie intrygę miłosną, rosną poworne kombinacje, które usprawiedliwiają tytuł komedji Schönthana „Sodoma i Gomora”, odegranej wczoraj po raz pierwszy w teatrze Nowym.

Cala treść tej farsy opiera się na zamianach osób, a akcja posługuje się w ciągu czterech aktów temi użytymi do nitki efektami scenicznymi; dodajmy do tego jeszcze jedno nieporozumienie co do owego kota, o którego ustawicznie wszyscy się pytają, powtarzając czysto niemiecki koncept: „Gdzie jest kot?” (*Wo ist die Katze?*), a będziemy mieli wszystkie komiczne sprężyny i motywy, zastosowane w nowej sztuce przez autora „Porwania sabinek”.

Niestety, nie zawsze pisze się „Porwanie sabinek” lub „Wesołą wojnę”, a odgrzewane z innym sosem przysmaki niekoniecznie trafiają do gustu publiczności.

Nie wiemy czy „Sodoma i Gomora” smakowały widzom, nam wydał się ciężkim a mdłym ten wyrób niemieckiej kuchni, posiadającej już swoje przepisy, rodzaj literackich „365 obiadów”, według których gotuje się stawa częstokroć „billig aber schlecht”.

O „Sodomie i Gomorze” nie można powiedzieć, żeby była zupełnie *schlecht*, ale jestto jeden z tych fabrykatów, robionych z recepty; ducha tam, technię twórczego ani śladu, a wątpimy, aby siła bardzo ałemicznego, nieruchawego humoru, mogła sztukę długo przy życiu utrzymać.

Grano nową farsę przyzwicie i dość równo; każdy zrobił swoje poprawnie, nikt się nie odznaczył w grze żadnym błyskiem, któryby na oddzielną wzmiankę zasługiwał.

kać się chwili kiedy dwa wielkie trypokładowe wojenne statki, a za nimi z dziesiątek kupieckich okrętów przesunęła się przez ową w moście przerwę i kiedy nareszcie będę się mógł dostać na Perę.

Było bardzo wcześnie; *muezini* poczęli ze wszystkich meczetów wołać wiernych na modlitwę, (a czynią to o świcie, kiedy już nie szara można odróżnić od białej) i po chwili dał się słyszeć powłóczysty, powolny chód wiernych do *dżamii*, szept ich modlitwy przerywany westchnieniem i z głębi piersi głuchym wyrzucanym wykrzyk: *Allach!* Zresztą była cisza, jakby ziemia zasnęła tak smacznie, że nawet na wschodzie szeroki pas białawy nad górami i nad nim wznoszący się coraz wyżej drugi pas różowy, naprzód do niej zbliżył niesłyszany: obudź się, bo oto król światła się zbliża—powitaj go!

Opuściłem budkę kawiarza, przeszedłem na drugą stronę mostu i oparty o jego poręcz, przyglądałem się z cienia nocy wynurzającym się powoli cyprysom i półksiężycem smukłych minaretów Skutarskich, które drażniące światłem, zdawały się podnosić do góry oderwane od czarnych, sennych mas miasta. Z wód Bosforu wznosiła się lekka, biała para, wila się idąc na południe i napotkawszy w drodze zagłowce i wielkie wojenne statki, śpiące na kotwicach, pięła się na ich maszty i zsunawszy się z nich, gonila mgłę siostrę, która już przyglądała się miną i szeroko się kładła na morze Marmora. Gdzieś od *Doğma-Bahezi* wrzaskliwa mew odczytywała się po-

= Z teatryków.

Jutro w teatryku „Nowy-Swiat” przedstawioną będzie po raz pierwszy nowa sztuka pp. Mellerowej i Galasiewicza p. t. „Dziewczę z chaty za wsią”.

Sztukę tę, stanowiącą dalszy ciąg „Chaty za wsią”, ilustruje muzyka p. Zygmunta Noskowskiego.

Obóz cyganów, cieszący się od czasu „Chaty” taką popularnością wśród naszej publiczności, ukaże się w tej nowości dopiero w ostatnim akcie piątym.

= Ciekawe album.

Jeden z tutejszych fotografów ułożył kolekcję złożoną z dwustu zdjęć rozmaitych ulic i gmachów Warszawy oraz okolicy.

Zdjęcia dokonywane za pomocą aparatu rewolwerowego zawierają grupy ludzi i powozów w zupełnym ruchu.

Album to posiada wartość kronikarską ze względu na odzież ludzi i ogólny pozór ulic i gmachów.

= Lustracja domów.

Czternaście lat upływa od czasu jak komitet urządzający do spraw Królestwa Polskiego zamienił poprzednio płacone podatki od nieruchomości m. Warszawy, na jeden t. zw. podatek dochodowy.

Komitet ustanawiając powyższy podatek, polecił, aby norma podatku co pięć lat ulegała zmianie, stosownie do zmiany dochodów brutto, z domów otrzymywanych.

Na początek w r. 1872-im postanowiono po dokonanej lustracji pobierać 5% podatku dochodowego na rzecz kasy miejskiej.

Pięcioletnie skończyło się w r. 1876-ym, poczem nastąpiło drugie, ukończone w r. 1882-im, a obecnie w dniu 1-ym stycznia 1887-go r. winien nastąpić nowy okres.

Wobec bliskiego już terminu zmiany normy podatkowej, lustracja domów winna się rozpocząć.

Magistrat jeszcze przed półrokiem wniósł do ministerjum podanie o zezwolenie dokonania nowej lustracji, dotychczas jednak żadna odpowiedź nie nadeszła, wątpliwe więc należy, aby tak potrzebna, zwłaszcza przy obecnej zmianie w dochodach nieruchomości lustracja, mogła być przed Nowym rokiem dopełniona.

Podobna zwłoka, przy fatalnych dla właścicieli domów warunkach, może ich narazić na znaczne straty, gdyż przy nowej lustracji norma obecnego podatku dochodowego musi być znacznie obniżona.

Z uwagi na to wszystko pewne grono tutejszych obywateli, a zarazem właścicieli nieruchomości, zanoszą do ministerjum zbiorowe podanie o przyspieszenie decyzji zarządzającej nową lustracją domów i zmianę normy podatku dochodowego.

= Przymuszona dobroczynność.

Od jednego z prenumeratorów odbieramy wiadomość o szczególniejszej hojności z cudzej kieszeni pana kontrolera miejskich karawanów.

Kiedy się zjawi w kancelarii interesant zamawiający karawan, chociażby to był biedak przynoszący ostatni grosz dla pochowania żony lub dziecka, p. kontroler podsuwa natychmiast puszkę przeznaczoną na zbieranie dobrowoli ofiar i domaga się złożenia co najmniej 30 kop.

Jeżeli jaki biedak zacznie się tłumaczyć, iż nie ma

budka i jakby na nią czekały tysiące morskich skrzydłaczów—ze wszystkich stron wybuchną ich pisk, ogłaszając, że walka ożersię rozpoczęła.

Szybko rozwidniało się. Oko moje jasno dostrzegło żyło przemyskające się, skrzydłem prawie muskające wodę szare sznury ptaków, które turcy zwą *pedzuciatrami* (*Jelkowan*), a w których mają być zamknięte dusze *sarafów* (bankierów), pędzące wiecznie bez odpoczynku, bez wytchnienia za zyskiem. Równocześnie z wysuwającymi się nad wodę grzbietami poważnych delfinów, wypłynęły pierwsze na Bosfor kaiki, za nimi wyoili się ich krocie, a wreszcie *imahony**) jak olbrzymie pajaki pomodrych falach ślizgać się poczęły długimi nogami wiosł. Jak wielki *monstrancja*, ze sereą swojego miljonami promieni strzelająca, wspaniałe słońce wzniosło się nad Alledaghi i oświeciło całą pełnią światła dżament, arcydzieło *Allacha*.

I przyszła mi na myśl legenda starego wioślara i modre zwierciadło wód Bosforu tracić poczęło lazurową przezroczystość i oku mojemu zdało się, że widzi coś, co ja zaciemnia, że widzi krew.

Jakby na potwierdzenie tego widzenia, niedaleko od mostu ku *przyłądkowi Seraju*, stały pokryte bliznami z pod *Nawariny* trzy trypokładowce tureckie, bez masztów, w zebraczej odzieży rozbrojone bohaterzy. Przed parą dziesiątków lat nieustraszone, du-

*) *Mahony*, wielki płaski przewoźowy statek.

pieniędzy, pan kontroler odmawia udzielenia karawanu na żadaną godzinę lub oznaczony dzień.

Stawianie podobnych warunków musi się chyba odbywać bez wiadomości zwierzchniczej władzy pana kontrolera, gdyż wynajem karawanów nie stanowi żadnego dobrodziejstwa a jest raczej przedsiębiorstwem tak dobrem, jak wynajem karet, powozów, które można mieć na żadaną godzinę.

Zresztą wszelka przymuszona dobroczynność jest co najmniej niewłaściwą.

Powyższą wiadomość potwierdziło nam kilka wiarygodnych osób, podajemy ją więc w nadziei, iż ta filantropja kosztem biedaków nadal miejsca mieć nie będzie.

= Znaczny obstalunek.

Jeden z naszych fabrykantów obuwia otrzymał obstalunek na 1,000 par butów do Saratowa.

Robota ma być wykonana w ciągu dwóch tygodni, otrzymujący więc zamówienie, dla pewności stawienia się na słowie, podzielił się robotą z jednym z kolegów.

= Jeszcze golarki.

Naśladownictwo w handlu i przemyśle bez względu na rezultat konkurencji, stanowiące naszą wadę społeczną, nieominęło nawet golarek.

W dniu wczorajszym zgłosiła się do naszej redakcji pani T. z oznajmieniem, iż niebawem otwiera w pryncypalnym punkcie miasta zakład fryzjerski, z przeznaczeniem dla pań i panów, ale z obsługą wyłącznie kobiecą.

W tym celu sprowadza trzy zdolne fryzjerki ze Sztokholmu, gdzie to zajęcie właściwe jest kobietom.

Nadto fryzjerki zajmą się nauką dziewcząt tutejszych, które w charakterze uczennic chciałyby poświęcić się zawodowi fryzjerskiemu.

Lubo każdy nowy objaw w zakresie pracy kobiet, nieposiadających zbyt wiele zajęć do wyboru, z przyjemnością zaznaczamy, w danym wypadku stanąć wypada w obronie fryzjerów mężczyzn.

Niech zresztą pani T. otworzy specjalny zakład fryzjerski wyłącznie dla dam, nie przeciw temu nie mamy, lecz golenie, strzyżenie i fryzowanie panów niech lepiej zostawi mężczyznom, jeżeli się nie chce narazić na zarzut „polowania na namietności”.

= Niepożądany nabytek.

Do licznej rzeszy tutejszych procentowiczów, faniarzy i lichwiarzy, ostatniemi czasy przybyło z Wiednia kilku „dobroczyńców ludzkości”, którzy rozpoczęli operację, pożyczając pieniądze na wkłesle i pobierając procenta w stosunku 5% miesięcznie, a nawet wyżej.

Przybysze z nad błękitnego Dunaju najchętniej pożyczają urzędnikom kolei, banków itp., żądając odpowiedniej gwarancji przez poręczenia.

Jeden z tych „dobroczyńców” zapytany co go zmusiło do przeniesienia interesów z Wiednia do Warszawy, dał krótkie wyjaśnienie, że „dziś nie ma co robić w Wiedniu, a w Warszawie jest jeszcze pole do robienia dobrych interesów”.

= Także reklama.

Od dni kilku na ulicach Warszawy spotykać można nowej konstrukcji karawan czyli wóz pogrzebowy do przewożenia ciał zmarłych z domów do kaplic lub kościołów.

Nowy ten przyrząd pogrzebowy z trumną i odpo-

mne, stu dział gardzielami miały śmierć — dziś zmienione w pontony są lazarety, w których jęczą i umierają *frenki* co z dalekich krajów przyszli bić się o Boghaz, dżament, nad którym stworzywszy go, posmutniał *Allach*. Z działowych strzelnic w okna przemienionych, wyglądały blade twarze rannych; właśnie na kilku kajakach przybijały do jednego z pontonów siostry miłosierdzia i kapłan odziany w białą komeszkę.

Stałem pogrążony w smutnych myślach—w uchu brzmiały mi ostatnie słowa, które mi stary wioślarz zamknął legendę swoją o Bosforze, a były to słowa szatana: „biegnę zaraz pokazać ten kraj kupcom i królom.”

Oparty o poręcz mostu, na pół nad nią, ku stronie Anatolskiej wychylony, nie spostrzegłem, że w czasie rozglądania się mego po ożywionym Bosforze, przybył mi sąsiad. Ciężkie westchnienie i cichy bolesny wykrzyk: „*Allach!* zawsze ta krew—ta krew!” ściągnął moją uwagę.

Odróciłem się i ujrzałem plecami do mnie zwróconego turka zgiętego we dwoje, który wielką gąbką z rozpaczliwą szybkością zmywał w jednym miejscu pomostu deskę, która wilgotna cała, przed chwilą musiała być zmyta. O dwa kroki od mojego miejsca stoi rogoż wypatany niski stołeczek i wiaderko żelazne napelnione wodą. Co to jest? pomyślałem.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

wiednio przybrana służba, opatrzone jest adresami przedsiębiorstwa, co nadaje tego rodzaju konduktom niezwykłą u nas cechę.

== Talerze patriotyczne.

W handlu ukazały się nadesłane z Berlina talerze, na których powierzchni pomysłowy fabrykant umieścił patriotyczną pieśń niemiecką p. t. *Die Wacht am Rhein*.

Osoby, dla których nowość ta jest przeznaczoną, mogą jednocześnie posilać ciało kotletem i karmić ducha pieśnią o wielkiej ojczyźnie niemieckiej.

Wznoście to i... praktycznie.

== Wykret czy naiwność?

W dniu wczorajszym w ogrodzie botanicznym jeden z ogrodników przytrzymał wytwornego młodzieńca, który z pięknego kłabu uszczknął parę kwiatów.

Zagrożony odpowiedzialnością sądową winowajca oświadczył, iż „zdawało mu się, że ogród publiczny służy do dowolnego użytku publiczności”.

Zupełnie nowa teoria.

== Wyzyskiwacze.

Przed kilkoma dniami amator wioślarz p. M. puścił się wynajętą łodzią na Wisłę, a natrafiwszy na tamę, wpadł w wodę.

Dzielny pływak przedewszystkiem ratował wiośła i czapkę, pozostawiając łódkę chwilowo bez dozoru. Skorzystali z tego dwaj przewoźnicy G. i S. i nie myśląc o ratowaniu pływaka, przytrzymali statek.

P. M. wylowiwszy nareszcie wiośła, dopłynął do brzegu Saskiej Kępy i zbliżył się do łodzi celem odbicia od lądu.

Sprzeciwili się temu przewoźnicy, którzy tytułem ratunku i narażenia życia zażądali wykupu łodzi w kwocie rs. 25-ciu.

Nie chcąc pozostawić czołna w rękach wyzyskiwaczy, p. M. zmuszony był uiszczyć rs. 3, które miał w gotówce, a nadto zostawił srebrny zegarek wartości rs. 15-tu.

Fakt powyższy nie należy do wyjątkowych, przewoźnicy bowiem nader często w podobnych razach uciekają się do cynicznego a nie wiemy o ile prawem dozwolonego wyzysku.

== Jeszcze o „złotej rączce”.

Awanturnicza złodziejka Blunsztainowa, przezwana „złotą rączką”, uciekisz z Syberji, a następnie z więzienia w Smoleńsku razem z nadzorcą, w ucieczce tej zostawiła po sobie jeszcze jeden ślad, popełniając zuchwałą kradzież w wagonie kolejowym między Brodami a Lwowem.

Ofiarą tej kradzieży padł młody kupiec z Brodów, Henzel.

Wsiadł on do przedziału, w którym się znajdowała jakaś dystygowana dama.

W podróży znajomość wnet została zawarta, lecz Henzel do Lwowa sam dojechał, towarzysząca bowiem wysiadła na jednej z pośrednich stacji.

Młody kupiec dopiero w parę godzin po zajęciu numeru z przerażeniem spostrzegł, iż wyciągnięto mu z pugilaresu 2,000 guldenów i 700 rs. w sturbłowych banknotach.

Objętość pugilaresu była taka sama jak poprzednio, gdyż zamiast banknotów w przegródkach znajdowała się makulatura.

Kradzież ta została spełnioną w sposób nadzwyczaj zuchwały, a w pewnych szczegółach dla poszkodowanego zupełnie niezrozumiałych.

Policja, której Henzel podał dokładny rysopis złodziejki, od razu poznała w niej Blunsztainową, „złotą rączkę”, znaną również przed laty z operacji dokonywanych na kolejach galicyjskich.

Poszukiwania natychmiast przedsięwzięte, nie dały dotąd żadnego rezultatu.

Należy się przecież spodziewać, że Blunsztainowa i wspólnik jej ucieczki zostaną chyba wykryci, nie ma bowiem kraju i miasta w Europie, dokądby nie wysłano telegramów gończych, a do wielu miejsc i fotografii zbiegów.

== Kradzieże.

Na Nalewkach pod nrem 29-ym z mieszkania R. Frankenhajmowej skradziono 460 rs. w banknotach i drobnej monecie; w parę godzin później dwóch złodziei w osobach braci Szmula i Joska Pasztetów ujęto i pieniądze w znacznej części odebrano. — Na Marszałkowskiej pod nrem 149 z dystrybucji skradziono 500 sztuk papierosów, lecz złodzieja z łupem przytrzymał pod nrem 1280-ym Franciszek Pietrzykowski, pracze, skradziono białinę należącą do kilku osób. — Na ulicy Bagno ujęto złodziejkę, która skradła garderobę w domu pod nrem 1-ym, z łupem zabierała się do odwrotu.

== Walka ze złodziejem.

Policjant Rostok, będąc na stanowisku przy ulicy Wroniej, zauważył jakieś indywiduum, wysuwające się z domu pod nrem 20-ym z wezłkiem na plecach.

Zaciekawiony kto jest i co niesie, uderzył Rostoka, usiłując się wymknąć.

Policjant po stoczeniu ze złodziejem walki, wreszcie go obezwładnił.

Okazało się, iż pokonany złodziej przed chwilą spełnił kradzież i z łupem uciekał.

Rostoka, za spełnienie obowiązku, przedstawiono do nagrody.

== W obłądźle.

W dniu wczorajszym dwaj młodzi ludzie chorzy umysłowo, targnęli się na własne życie.

Jeden z nich K., zamieszkały na Mazowieckiej, strzeliwszy z rewolweru, zabił się na miejscu.

Nie innego tylko obłądźcę objawiającego się już od roku, był powodem samobójstwa.

W drugim wypadku J. M., urzędnik kolei, na Chmielnej, otulł się fosforem zeszkobanym z zapalek.

Chociaż dawka była dość silna, dzięki jednak szybkiej pomocy lekarskiej, niebezpieczeństwo, przynajmniej na razie, zostało odwrócone.

I tu przyczyną rozpaczliwego zamiaru był rozstrój nerwowy, dochodzący przy atakach do zupełnej utraty świadomości.

Podobno ten stan został wywołany nadmiernym przez dłuższy przeciąg czasu używaniem morfiny, którą niedawno od M. zupełnie odsunęto.

== Przejechania.

Na Furmańskiej wóz roboczy najechał na dwuletnią Ittę Brylantównę, która poniosła bolesne obrażenia.

Powozcy za nieostrożną jazdę, a rodzice za niedozór, zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

Na Pradze Józefa Bojarszewska, najechana przez wóz roboczy, uległa złamaniu lewej nogi.

== Utopienie.

W dniu onegdajszym z prawego brzegu Wisły, naprzeciwko Bielani, rzucił się do wody jakiś człowiek w średnim wieku.

Pomimo, iż ktoś łódką szybko podążył, nieznajomy raz jeden ukazawszy się nad powierzchnię wody, poszedł na dno.

Zwłoki tajemniczego topielca nie zostały odnalezione.

== Wypadek kolejowy.

Wczorajszy pociąg kurjerski kolei wiedeńskiej, idący w stronę granicy na wiorście 278, pomiędzy stacjami Żabkowice i Strzemieszce, najechał dwuletnią Mariannę Karkoszkę, córkę miejscowego dróżnika i rozbił jej głowę.

Pomimo pomocy lekarskiej, ofiara niedozoru rodziców wkrótce żyć przestała.

† Wspomnienie pośmiertne.

Przed kilku dniami we wsi Karkoszki, pow. łęczyckim, zmarł Władysław Korewicki, dziennikarz.

Urodzony 1861 go r., kształcił się w szkołach tujejszych, potem w instytucie inżynierów cywilnych w Petersburgu.

Był on stałym współpracownikiem *Kraju*, oraz korespondentem kilku pism polskich.

== Wodociągi.

Gaz. lub. donosi, iż w Lublinie agituje się projekt urządzenia wodociągów.

W miejscowym magistracie zwołane zostało przed paru dniami posiedzenie dla naradzenia się nad tą ważną dla miasta sprawą, lecz z powodu niestawienia się jednego z projektodawców-techników, obrady nie mogły przyjść do skutku.

== Szkoła żeńska.

W Łodzi otwarta została nowa szkoła elementarna prywatna dla dziewcząt.

Szkołka ma dwie klasy i pozostaje pod kierunkiem nauczycielki domowej, p. Cecylii Waszczyńskiej.

== Sklep wiejski.

Czytamy w *Kaliszaninie*, iż jeden z włościan we wsi Piemontowie, w pobliżu Kłodawy (gub. kaliska), założył sklepik, zaopatrzony we wszystko, co w ogóle stanowi codzienną potrzebę naszego wieśniaka.

Ponieważ z kupującymi postępuje sumiennie, a miarę i wagę daje dobrą, więc też z okolicznych wsi zgłaszają się doń po kupno, a dochód ze sklepi-ku ciągle wzrasta.

Dotąd włościanie nasi trzymali się zdala od handlu, przynajmniej w tym kierunku, może więc przykład i powodzenie jednego zachęci i drugich, a korzyść ztąd będzie oczywista.

== Na szpitalu.

W Busku odbędzie się d. 1-go sierpnia loteria fantowa na korzyść miejscowego szpitala św. Mikołaja i szpitala św. Karola w Stopnicy.

Oba zakłady lecznicze rozporządzają bardzo małymi funduszami i potrzebują nieodzownie zasilku pieniężnego.

== Założenie straży.

W Bobrujsku, w gubernji mińskiej, założoną została z inicyjatywy dra Jana Pinkowskiego ochotnicza straż ogniowa.

W dniu otwarcia instytucji złożono na jej rzecz około 1,000 rs., które mają posłużyć na kupno narzędzi ogniowych.

Straż bobrujska liczy 220-tu członków, posiada 3 sikawki, 18 beczek i inne przyrządy.

Z s a d ó w.

Napróżno.

Podawaliśmy w swoim czasie (nr. 136a) relację ze sprawy Adama i Antoniego Rutkowskich, oskarżonych o obojętństwo, sądownej w pierwszej instancji na kadencji sądu okręgowego we Włocławku. Obecnie sprawa ta w drodze

apelacji przeszła do Izby sądowej i w dniu wczorajszym rozstrzygnięta została ostatecznie.

Rutkowscy pochodzą ze wsi Wincentowa, w powiecie gostyńskim położonej, gdzie ojciec ich, Józef, posiadał spory kawałek gruntu i chałupę.

W czerwcu r. z. Józef Rutkowski znaleziony został na strychu obok domu mieszkalnego z ciężko poranioną głową, przeżył jednak jeszcze dwa tygodnie i dopiero gdy z ran, zadanych według opinii lekarza siekierą, wywiązało się zapalenie mózgu, zmarł.

Głos żony i siostry zabitego wskazał jako zabójców dwóch jego synów i w tym też kierunku poprowadzone zostało dochodzenie sądowe. Śledztwo pierwsiastkowe nie dostarczyło kategoriycznych dowodów winy obydwóch oskarżonych, a oparty na niem akt oskarżenia pozostawiał wiele okoliczności bez wyjaśnienia.

Świadkowie zbadani na posiedzeniu sądownym dostarczyli kilku zaledwie poszlak, waleczących przeciwko oskarżonym. Adam Rutkowski widziany był tego wieczora, kiedy przestępstwo spełnione zostało, w pobliskiej karczmarce Orendowicza, z kąd wydal się na godzinę i powrócił nieco zaniepokojony. W południe tego dnia miał on jakieś narady z bratem swym, Antonim, o wiorstę drogi we wsi Zdworzu zamieszkałym, wreszcie na sukmanie jego wykryto niewielką plamę, w której analiza lekarska wykryła ślady krwi.

Oo do Antoniego, wykazało się tylko, iż w dniu spełnienia morderstwa drzwie w jego mieszkaniu skrzypnęły, z czego mieszkający obok sąsiad wynioskował, że to Antoni Rutkowski wyszedł z domu. Dwunastoletni wyrostek, Sobolewski, widział Antoniego na drodze do Wincentowa, której to jednak mogło być niedzieli, powiedział nie umiał.

Na poparcie tych nielicznych dowodów przybyły względy psychologicznej natury. Obaj synowie mieli być, zdaniem matki i siostry, w ciągłej z ojcem niezgodzie, a jakkolwiek okazywali mu należny szacunek, za oczami jednak nieraz mu się wyrażali. Niechęć miała wzrosnąć od czasu, kiedy stary Rutkowski wyraził zamiar odstąpienia całej kolonii na rzecz córki, a spłacenia synów gotówką. Naturalnie w okoliczności tej łatwo było znaleźć wytłumaczenie pobudek występku czynu i sąd okręgowy, zdaje się, w ten właśnie sposób wytłumaczył ją sobie, skazując Adama i Antoniego Rutkowskich na najcięższą karę, jaką istnieje w kodeksie karnym, a mianowicie na pozbawienie wszelkich praw stanu i zesłanie do ciężkich robót na czas nieograniczony, bez możliwości przeniesienia do oddziału poprawiających się i bez prawa uwolnienia od robót, chyba w razie zupełnej niezdolności.

Na posiedzeniu wczorajszym Izby sądowej, po przedstawieniu sprawy przez referenta, zabrał głos towarzysz prokuratora, Pomianowski. W treściwej i konsekwentnej mowie wykazywał on brak pozytywnych dowodów winy obydwóch oskarżonych i zbijał kolejno zasady, na jakich oparty był wyrok pierwszej instancji.

Nie możemy tu powtarzać wszystkich wywodów mowy, powiemy tylko, że nie pozostawił on żadnego zarzutu bez odpowiedzi i w konkluzji, nie godząc się na motywę sądu okręgowego, odstąpił zupełnie od oskarżenia.

Obronca Adama Rutkowskiego, adw. przys. Teodor Kohnitz, uważając zrzeczenie się prokuratora za ułatwienie zadania obrony, zwrócił uwagę na główne w tej sprawie okoliczności, rzucające światło na kwestję winy Rutkowskich. Zdaniem jego, brak w zarzucanym im czynie zupełnie pobudki psychicznej. Odrzucając zarzut złego obejścia się z ojcem, pozostaje jedynie obawa wydziedziczenia. Trudno jednak przypuścić aby obaj Rutkowscy nie wiedzieli, że należnych im praw pozbawieni być nie mogli. O tem mógł im powiedzieć pierwszy lepszy obrońca lub rejent. Oprócz tego Adam Rutkowski wykazał swoje alibi, zresztą wobec okoliczności sprawy, popełnić zbrodni nie mógł.

Kandydat do posad sądowych Cederbaum, który bronił Antoniego i w pierwszej instancji, wyzyskał wszystkie najdrobniejsze szczegóły sprawy, nie mające napozór większego znaczenia. Począwszy od pobudek, a skończywszy na samym fakcie przestępstwa i towarzyszących mu bezpośrednich okolicznościach, zbijał on wszystkie waleczące przeciw klientowi jego poszlaki, wykazywał niemożność przyjmowania przez Antoniego udziału w spełnieniu morderstwa, niewiarogodność popełnienia go w ogóle przez Rutkowskich, wreszcie brak stanowych pobudek psychicznych. Co do tych ostatnich, zrobił on nawet przypuszczenie, iż jeżeli kto, to właśnie matka i córka najwięcej zaierusowane być mogły, aby obaj synowie od dziedzictwa usunięci zostali.

Pomimo jednak zrzeczenia się oskarżyciela i wymowy obrońców, Izba sądowa wydała wyrok, którym ciężka kara wiecznych robót w kopalniach w całości zatwierdzona została.

E. W.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Środki dezynfekcyjne.

W odpowiedzi na żądanie pana Z. R. podajemy przepisy na trzy proszki dezynfekcyjne. Pierwszy zasadza się na przemieszaniu następujących substancji, zakupionych w składzie materjałów aptecznych: 1) siarczanu wapna 130 części, 2) siarczanu żelaza 100 części, 3) siarczanu cynku 5 części i następnie węgla drzewnego utartego w domu także 5 części. Części składowe bierze się na wagę. Kilka lutów tego proszku, rozsypanego codziennie w miejscu właściwym, neutralizuje wyziewy w zupełności. Proszek ten jest najtańszy. Dwa drugie działają energiczniej, ale wypadną zapewne nieco drożej. Pierwszy z nich zależy na rozpuszczeniu 125-ciu gramów siarczanu cynku w 20-tu kwartach wody. Drugi zaś na rozpuszczeniu w 10-ciu kwartach wody 250-ciu gramów chlorku cynku. Sole cynkowe grają ważną rolę w liczbie środków dezynfekcyjnych. Mają tę przewagę nad innemi, że neutralizując wyziewy, same przez się nie dają żadnego zapachu, a wiadomo jak zapach ten po niektórych solach jest przykry. Jednym lub drugim roztworem polewa się ciała znajdujące się w rozkładzie, lub jeśli zastosowanie tego wymaga, pozostawia się płyn na pewien czas w naczyniach lub tylko myje te naczynia maczaną w nim gąbką.

Дозволено Цензурою Варшава 11 (23) Июня 1886 г.